

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาความรับผิดชอบในการจัดเก็บอุปกรณ์โดยการใช้ชุดกฎ กติกาในการเช็ค
ตรวจสอบพฤติกรรมการใช้และการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ ปวส.102

ผู้วิจัย

อาจารย์กฤษณะ บุตรโส

หมวดช่างยนต์

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

ชื่อเรื่อง การพัฒนาความรับผิดชอบในการจัดเก็บอุปกรณ์โดยการใช้ชุดกฎ กติกาในการเช็ค
ตรวจสอบพฤติกรรมการใช้และการจัดเก็บของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102

ชั้น ปวส. 1 แผนกช่างยนต์   โรงเรียนเถินเทคโนโลยีพนัชชการ

ชื่อผู้วิจัย นายกฤษณะ บุตรโส   แผนก ช่างยนต์

ความเป็นมาของการวิจัย

ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสอนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพสูง(ปวส.)ชั้นปีที่ 1 แผนกช่างยนต์ในวิชางานเครื่องยนต์ดีเซล(3101 – 0003)
ผู้วิจัยได้สังเกตนักศึกษาจะมีปัญหาทำนองเดียวกันคือหลังจากที่นักศึกษาปฏิบัติงานที่ได้รับ
มอบหมายในการเสร็จ จะพบว่านักเรียนเก็บอุปกรณ์การเรียนไม่เรียบร้อย บางครั้งครูผู้สอนต้อง
ตามเก็บ และจัดเข้าที่เองอยู่เป็นประจำ ทำให้เสียเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนใน
ชั่วโมงถัดไป ที่สำคัญ ทำให้ห้องเรียนสกปรก การหยิบใช้ในครั้งต่อไปก็ไม่สะดวก ไม่สามารถ
ตรวจสอบจำนวนได้ชัดเจน และเกิดการสูญหายและสิ้นเปลืองโดยไม่เกิดประโยชน์อยู่เป็นประจำ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาช่างยนต์ ชั้น ปวส ช่างยนต์ 102 มีความไม่มีระเบียบและขาดความรับผิดชอบใน
การใช้และดูแลจัดเก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเครื่องยนต์
ดีเซล หลังจากเลิกใช้แล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. นักศึกษาความรับผิดชอบในการจัดเก็บสิ่งของหลังจากเลิกใช้แล้ว
2. วัสดุอุปกรณ์การเรียนทุกชิ้น ถูกใช้อย่างประหยัด และจัดเก็บเข้าที่อย่างมีระเบียบ
3. ห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย การจัดเก็บอุปกรณ์มีระเบียบ

ขอบเขตของการวิจัย

- 1.การวิจัยพัฒนาครั้งนี้เป็นการสร้างชุด กฎ กติกาและเงื่อนไขในเช็คตรวจสอบพฤติกรรม
การใช้เครื่องมือและการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553
- 2.ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับ ปวส.ช่างยนต์ 102โรงเรียนเถินเทคโนโลยี
พนัชชการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการเรียนการสอน ถือจ้กว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้กระบวนการเรียนการสอนครบบริบูรณ์และยังอาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวชี้ถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในครั้งนั้น ๆ อีกด้วย เพราะตัวสื่อจะเป็นตัวการสำคัญที่นำเอาความรู้และประสบการณ์เข้าไปสู่การรับรู้ของผู้เรียน ซึ่งการรับรู้เองที่ครูผู้สอนจะเลือกช่องทางให้ถูกต้อง มิฉะนั้นแล้วความรู้และประสบการณ์ทั้งหมดจะไม่สามารถเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ตามประสงค์ของครูผู้สอน ประสาทสัมผัสที่รับรู้ได้แม้มีเพียง 5 ประการ ได้แก่ การรับรู้ทางตา การรับรู้ทางเสียง การรับรู้ทางสัมผัส การรับรู้ทางรส และการรับรู้ทางกลิ่น แต่ในทางปฏิบัติแล้ว จะพบว่ามีการเลือกใช้การรับรู้ไม่เหมาะสมกันมากอันเนื่องมาจากขีดเอาความสะดวกคุ้นเคยของผู้สอน เช่น การใช้การบรรยายในการสอนเพื่ออธิบายวิธีการถอดประกอบเครื่องยนต์ดีเซล ให้นักศึกษาสร้างความเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง และมีการเรียนรู้ของตัวอย่างวิชาการวาดภาพที่ลงนำวิธีการไปใช้ คือ อธิบายรูปทรงขององค์พระปฐมเจดีย์ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะของสถาปัตยกรรมไทย กับอินเดียที่ผสมผสานมากับความเชื่อทางพุทธศาสนา เป็นต้น ซึ่งคงจะเห็นได้ว่าผู้เรียนจะรับรู้และเกิดผลของการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างแน่นอน เพราะภาพนิกจากการฟังจะถูกแปลความหมายไปตามประสบการณ์เดิมของผู้เรียนซึ่งก็ย่อมแตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรจะต้องนำภาพมาใช้ประกอบการบรรยายดังกล่าวด้วย จึงจะสามารถชี้ให้เห็นความเหมือนหรือความแตกต่างของสถาปัตยกรรมได้อย่างชัดเจน ประเด็นนี้คงจะสรุปได้ว่าความสมบูรณ์ของกระบวนการเรียนการสอน จำเป็นต้องให้ความสำคัญในองค์ประกอบของแต่ละส่วน โดยเฉพาะในส่วนของสื่อการสอนนั้น ในแนวคิดด้านเทคโนโลยีการศึกษาจะถือว่าสื่อการสอน คือ การทำให้ความเป็นนามธรรมไปสู่ความเป็นรูปธรรม

วิธีการ ได้แก่ สิ่งที่ใช้เทคนิคเป็นพิเศษเฉพาะ เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกมการศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ การทดลอง ทักษะศึกษา สถานการณ์จำลอง แหล่งความรู้ชุมชน เป็นต้น การจัดประเภทของสื่อการสอนอีกลักษณะหนึ่งเน้นพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยถือว่าสิ่งใด ๆ ก็ตามที่สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะโดยตรง หรือทางอ้อมก็ตาม ถือได้ว่าสื่อเป็นแหล่งรวมของความรู้ แหล่งความรู้ มี 4 ลักษณะ ได้แก่

1. แหล่งความรู้ที่เกิดจากครูผู้สอน โดยยึดเอาครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้โดยตรง ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะโดยวิธีการใดก็ตาม การยึดเอาผู้สอนเป็นศูนย์กลางว่าเป็นสื่อ เช่นนี้ เพราะมีความเชื่อว่าคนก็เป็นสื่อประเภทหนึ่งที่สามารถแพร่ความรู้ไปสู่ผู้รับสาร สื่อบุคคลจะเป็นสื่อที่มีคุณค่ามากที่สุด เพราะเป็นแหล่งความรู้ที่กว้างขวาง สามารถมีปฏิสัมพันธ์ถ่ายทอดประสบการณ์ และปรับสภาพให้เหมาะสมได้กับทุกสถานการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ทุกรูปแบบ และทุก

พฤติกรรมอัน ได้แก่ พุทธพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย และที่สำคัญครูเป็นสภาพของมนุษย์มีความรู้สึก มีชีวิตจิตใจ คุณธรรม ซึ่งหาจากสื่ออื่น ๆ ไม่ได้

2. แหล่งความรู้ที่เกิดจากผู้เรียน โดยกำหนดให้ผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ ด้วยความเชื่อที่ว่า “ทุกคนมีความรู้และประสบการณ์” และความรู้ในประสบการณ์ระหว่างผู้เรียนเอง เป็นความรู้ที่มีความเรียบง่าย เข้าใจง่าย และเป็นช่วงของวิยวุฒิที่เหมาะสมตรงตามสภาพที่เป็นจริง และวิธีการหาความรู้เป็นประสบการณ์ตรงของผู้เรียนเอง ซึ่งจะทำให้องค์ประกอบของการเรียนรู้ เช่น ระดับความรู้ ภาษาการสื่อสาร บรรยากาศเป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้จริง ซึ่งโดยหลักของการเรียนรู้แล้วถือได้ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ได้จากการกระทำด้วยตนเอง อันจะเป็นผลถึงความเข้าใจ ความคล่องแคล่ว และความรู้สึกที่เป็นพฤติกรรมที่ถาวร และเป็นการปลูกฝังให้สามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา

3. แหล่งความรู้ที่เกิดจากสื่อเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การใช้สื่อการสอน เป็นตัวกลางการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน โดยทั่วไปจะเป็นสื่อสำเร็จทั้งที่เป็นสื่อระบบและสื่อไม่เป็นระบบ การใช้สื่อเป็นศูนย์กลางเช่นนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตลอดเวลา โดยมีการจัดระบบของการเรียนรู้ไว้ให้ เช่น การอ่านจากตำรา การใช้ห้องสมุด การเรียนด้วยบทเรียน โปรแกรม สไลด์ วิดีทัศน์ ซีดี-รอม ความรู้จากสื่อประเภทนี้ แม้จะเป็นแบบเนื้อหาตายตัว แต่ก็สามารถใช้เรียนรู้และทบทวนได้ตามความต้องการ และการใช้สื่อเป็นศูนย์กลางนี้หากได้มีการออกแบบให้เป็นสื่อประสม (Multi Media) ก็จะส่งเสริมให้ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ได้หลายอย่างอีกด้วย อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะยอมรับในความสำคัญของแหล่งความรู้ที่เกิดจากสื่อเป็นศูนย์กลางได้ก็จริง แต่ก็มีผู้ให้ข้อสังเกตว่า “สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่อาจพัฒนาขึ้นสอนแทนคนได้ แต่ต้องให้มีการสอนกันอย่างมีชีวิตชีวา” (ฟิลลิป แจกสัน, 1968)

4. แหล่งความรู้ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การนำเอาสภาพแวดล้อมมาเป็นแหล่งความรู้ อันได้แก่ อาคารสถานที่ สวนป่า สวนสาธารณะ ชุมชน องค์กรประกอบชุมชน การนำสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อการสอนประเภทหนึ่งโดยยึดหลักการที่ว่า “ความรู้มีอยู่ทุกหนทุกแห่ง” ถ้าได้มีการพิจารณากันอย่างถ่องแท้ก็จะเข้าใจว่า ธรรมชาติเป็นแหล่งความรู้ที่แท้จริง มีความเป็นจริงในเชิงธรรมชาติที่เป็นธรรมชาติของสิ่งนั้น ๆ ต้นไม้ให้ความรู้ โครงสร้างของต้นไม้ กิ่ง ใบ ดอก ลำต้น การเจริญเติบโตและแผ่กิ่งก้านสาขาปกคลุมพื้นดินให้ชุ่มชื้นสร้างความร่มรื่นแก่บริเวณใกล้เคียง ข้อความที่ขีดเส้นต้นเมื่อขยายความคิดต่อไปอีกก็คือ ความร่มรื่นนั้นลดอุณหภูมิ อันจะเป็นผลต่อไปถึงการลดใช้พลังงานไฟฟ้าที่จะต้องนำไปใช้กับอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น พัดลมและเครื่องปรับอากาศ เป็นต้น บ้านเรือน ชุมชน ที่สาธารณะใช้พลังงานกันทั้งสิ้น ฉะนั้นถ้าจะต้องศึกษาในเรื่องของพลังงานสามารถออกไปศึกษาสำรวจเก็บข้อมูลต่างๆ ได้หลากหลาย และเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) และเป็นสื่อที่ครู นักเรียน ไม่ต้องไปผลิตขึ้นมาเพียงแต่ต้องวางแผนจัดกิจกรรม

ทัศนศึกษาดูงาน อันเป็นกลุ่มวิธีการของสื่อการสอนอย่างหนึ่งก็สามารถก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สื่อประเภทต่างๆ ที่ยกมากล่าวเป็นตัวอย่างข้างต้นนี้ หากจะได้ทำความเข้าใจอย่างชัดเจนแล้วเชื่อได้ว่าในการเรียนการสอนจริงสามารถนำไปใช้ป็นสื่อการสอนในเชิงเทคโนโลยีการศึกษาได้และเมื่อถึงวันนั้นเราคงไม่ขาดแคลนสื่อการสอนอย่างแน่นอน

สมมุติฐานสำหรับการวิจัย

เมื่อใช้ ชุดบันทึกในการเช็คบันทึกการใช้เครื่องมือ การจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102 จะทำให้ พัฒนาการการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102

นิยามศัพท์ทั่วไป

ศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน ฝึกฝน อบรม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

แบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์ หมายถึง แบบเช็คบันทึกการใช้อุปกรณ์จัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102

กิจกรรม

การแบ่งหน้าที่นักศึกษาในชั้นเรียนเพื่อมารับผิดชอบในการทำความสะอาดสถานที่ที่ใช้เรียน ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ก่อนการใช้งาน และการจัดเก็บทำความสะอาดวัสดุอุปกรณ์หลังจากเลิกใช้แล้ว สังเกตว่าสถานที่เรียนสะอาดและการจัดเก็บอุปกรณ์มีระเบียบขึ้นหรือไม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.แบบบันทึกพฤติกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษา
- 2.แรงจูงใจ คือ รางวัล คะแนนจิตพิสัย คำชมเชย จากอาจารย์และเพื่อน ๆ นักศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1.วางแผนการจัดทำแบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102

2. ศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการแก้ไขพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
3. รวบรวมข้อมูลการแบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
4. วางแบบขั้นตอนการใช้งานแบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
5. จัดทำแบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
6. ใช้แบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
7. ประเมินผลโดยแบบทดสอบ แบบสังเกตพฤติกรรมและแบบสำรวจ
8. สรุปผลการใช้ แบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์ และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102
9. ปรับปรุงและพัฒนาแบบบันทึกในการเช็คอุปกรณ์และแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102 ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาช่างยนต์ระดับปวส. 102 ที่ศึกษารายวิชางานเครื่องยนต์ดีเซล โรงเรียนถิ่นเทคโนโลยีพัฒนชยการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

การวิเคราะห์และประเมินผลการเรียนรู้

1. การสังเกต

2. แบบทดสอบ

เกณฑ์การประเมิน

ทำถูก	25-30 ข้อ	ดีมาก
ทำถูก	24- 20 ข้อ	ดี
ทำถูก	19-15 ข้อ	พอใช้
ทำถูก	น้อยกว่า 15 ข้อ	ปรับปรุง

3. แบบสำรวจการใช้อุปกรณ์

4. การประเมินผลสภาพจริง

พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาระเบียบและความรับผิดชอบในการจัดเก็บอุปกรณ์ของนักศึกษาช่างยนต์ห้อง ปวส.102 จากพฤติกรรมที่ไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ ไม่มีระเบียบ ในการจัดเก็บอุปกรณ์ และไม่รู้จักรการประหยัดในการใช้วัสดุและอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สมควรจะต้องแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อจะได้เป็นนิสัยที่ดีติดตัวนักเรียนไปตลอด ซึ่งจุดประสงค์ของผู้วิจัย เพื่อต้องการให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีมีระเบียบและความรับผิดชอบในการจัดเก็บสิ่งของที่ใช้แล้ว ให้เรียบร้อย รู้จักรการใช้สิ่งของต่างๆอย่างประหยัด ปรากฏว่าจากการสังเกตคะแนนเฉลี่ยในแบบบันทึกพฤติกรรมจากครั้งแรกจนถึงครั้งสุดท้าย เป็นเวลา 4 สัปดาห์ คะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเรื่อยๆ ถึงแม้จะมีบางครั้งที่ค่าเฉลี่ยจะลดน้อยลงไปบ้าง แต่ครั้งต่อไปก็จะมีการปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้น แสดงว่า นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมได้ดีขึ้นมาก

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ถ้าคุณครูทุกท่านช่วยกันแก้ไขและพัฒนา พฤติกรรมของนักเรียนในความปกครองของท่านในทุกห้อง และทุกระดับชั้น ให้มีพฤติกรรมในการจัดเก็บสิ่งของที่ดี มีระเบียบและความรับผิดชอบ โดยเริ่มจากในห้องเรียนของท่าน นักเรียนของเราทุกคน ก็จะต้องเป็นนักเรียนที่มีนิสัยที่ดีติดตัวไปใช้ในที่ต่างๆในชีวิตประจำวันจนติดเป็นนิสัย ต่อไปนี้ในภายหน้าจะได้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพของสังคมและเป็นอนาคตที่ดีของชาติสืบไป

เอกสารอ้างอิง

ดร.เปรมปรีดิ์ หมู่วิเศษ .เมื่อคิดจะวิจัย...งานวิจัยไม่ยากอย่างที่คิด:ตำปวงบรรณกิจพริ่นตึ๊ง ,2554
ธีระพัฒน์ ฤทธิทอง . วิจัยอย่างง่ายของครู , 2542 . เอกสารอัครสำเนา

